

DE TWELEDIGE SLANG, DEEL 1/ THE BINARY SERPENT PART 1

Heinz Insu Fenkl

*Nu was de slang subtieler dan de enig ander
dier dat de Heer geschapen had.
Genesis 3:1*

1.

Zoals aan zoveel kinderen, werd mij geleerd dat slangen gevaarlijk waren en slecht. Omdat ik opgegroeid ben in Korea – dat niet bepaald bekend staat om zijn giftige slangen – was het niet erg waarschijnlijk dat ik daadwerkelijk een gevaarlijke slang zou tegenkomen. Tenzij ik me toevallig in een afgelegen, landelijk gebied zou bevinden. Slangen zijn in Korea zeker niet zo gevaarlijk als in India, een land waar cobra's jaarlijks verantwoordelijk zijn voor meer dan duizend doden. Toch moest ik veel griezelverhalen over slangen aanhoren. Deze verhalen legden aan de ene kant een bepaalde culturele fascinatie voor slangen bloot, aan de andere kant ook een diepe en irrationele angst voor deze dieren. Een van mijn tantes haalde graag herinneringen op aan die lente, dat ze eens in een diepe spleet was gevallen, waar ze terecht was gekomen in iets wat ze zelf omschreef als 'kronkelende damen'. Mijn moeder waarschuwde me ervoor, dat ik, als ik ooit eens door een slang achtervolgd zou worden, vooral in een rechte lijn zou moeten rennen, omdat slangen heen en weer kronkelen – tenzij ik heuvel af zou rennen. Dan zou ik vooral moeten zigzaggen, omdat een vastberaden slang zichzelf in een hoepel zou veranderen door haar staart in haar bek te nemen en me zo achterna zou rollen.

Heinz Insu Fenkl

*Now the serpent was more subtil than any
beast of the field which the Lord God had
made.
Genesis 3:1*

1.

Like most children, I was taught that snakes were dangerous and bad. Since I grew up in Ko-rea - not generally known for its poisonous snakes - it was unlikely that I would ever run across a dangerous snake unless I happened to be in some outlying rural area; snakes certainly did not pose the danger they do in places like India, where cobras are still responsible for thousands of deaths a year. And yet I was told lots of horror stories about snakes; on the one hand the stories revealed a certain cultural fascination with snakes and on the other a terrible and irrational fear of them. One of my aunts loved to reminisce about the time she had fallen into a crevice one spring and found herself in a den full of what she thought, at first, to be 'writhing intestines.' My mother would warn me that if I was ever chased by a snake I should run in a straight line, since snakes slithered from side to side – unless, of course, I happened to be running downhill. Then I should weave from side to side because a determined serpent would turn itself into a hoop by taking its tail in its mouth and roll down after me. In Korean culture, the word for snake, *sa*, is coincidentally a homonym for the number 4 and the word for death. In Korean *locker*

In de Koreaanse cultuur is het woord voor 'slang', sa, toevalligerwijs ook een homoniem voor het cijfer 'vier' en het woord voor 'dood'. In Koreaanse kleedkamers, hotels en gebouwen, zul je vaak tevergeefs zoeken naar het nummer vier (zoals vaak het nummer dertien ontbreekt in het Westen) en een van de meest gevreesde figuren in Koreaanse folklore is de slangenvrouw.

Het duurde tot mijn tienerjaren, voordat me bepaalde impliciete tegenstellingen in de voorstelling van slangen in Korea begon op te vallen. Mijn moeder had mij inmiddels mijn geboortedroom verteld – de droom die ze had vlak voordat ik geboren werd – en ze bezwoer me dat die zowel hoopgevend als belangrijk was. Voor mij was die droom belangrijk genoeg om hem op te nemen als het begin van mijn eerste boek *Memories of My Ghost Brother*.

Ze wandelde langs een paleismuur over een laan wit van gevallen kersenbloesem. Ze ademt de geuren van de lente en zingt een

De Ourobouros; sculptuur van Miro; Fondacion Miro, Barcelona; foto: Marcel van der Voort
The Ourobouros; sculpture by Miro; Fondacion Miro, Barcelona; photo: Marcel van der Voort

rooms, in hotel corridors, and in buildings, you often find the number 4 missing (as the number 13 is often missing in the west), and one of the most feared creatures in Korean folklore, in the same category as the fox demon, is the snake woman.

It wasn't until I was in my teens that I began to notice some inherent contradictions in the representations of snakes in Korea. By then my mother had told me my birth dream - the dream she had just before giving birth to me - and she swore to me that it was both an auspicious and important one. For me, the dream would be important enough to include as the opening of my first book, *Memories of My Ghost Brother*.

She is walking along a palace wall, on an avenue white with fallen cherry petals. She breathes the springtime fragrance and sings a country song until, turning the corner, she is silenced by the magnificence of the palace gate; and there, hearing a strange noise, she stands quietly to listen. A giant serpent, thick as a pine tree, dangles its head from atop the palace gate and

volkswijsje totdat ze de hoek omslaat en sprakeloos tegenover de pracht van de paleispoort staat; daar houdt ze stil om te luisteren naar een vreemd geluid. Een reusachtige slang, zo dik als een dennenboom, hangt met haar kop van de bovenaf de paleispoort en fluistert haar toe: 'Ik heb je iets te vertellen'. De slang is zo lang, dat haar glinsterend lichaam het hele paleis omcirkelt; haar staart raakt bijna aan haar kop. 'Kom hier, ik heb je iets te vertellen,' zegt ze. 'Ik heb je iets heel belangrijks te vertellen'.

De meeste lezers zullen hierin onmiddellijk het symbool van de Ouroboros in herkennen, de slang die een cirkel vormt door haar staart in haar bek te nemen. Dat symbool is heden ten dage moeilijk te ontlopen, omdat het zowel het logo is van de Millennium-TV-show, als van Lucent Technologies (hoewel de gestileerde rode cirkel vaak verward wordt met een Taoistische/Boeddhistische cirkel). Ouroboros belichaamt een aantal dingen die in overeenstemming zijn met de slang: regeneratie, wedergeboorte, cyclische natuur, volledigheid, wijsheid, verlichting. De ronde vorm van het logo versterkt die kwaliteiten die algemeen geassocieerd worden met die positieve dingen van slangen die je in veel traditionele culturen terugvindt.

Mijn moeder was haar hele leven een benoemer van dromen. Hoewel ze het slechts zo nu en dan deed, vroegen haar vrienden haar wel eens om advies over bepaalde, enge details in hun dromen. Wat mijn geboortedroom betreft, was haar interpretatie van die droom vreemd, zelf voor mij. Ze had vooral aandacht voor de paleismuur en volgens haar betekende het feit dat de slang de hele muur omcirkelde, dat ik later een baan bij de regering zou krijgen, iets in de diplomatie misschien. Ze vond de droom bijzonder, omdat volgens haar een slang in een droom geluk bracht.

whispers to her in human speech, 'I have something to tell you.' The serpent is so long its glistening body encircles the entire palace grounds; its tail dangles just opposite its head. 'Come here, I have something to tell you,' it says. 'I have something very important to tell you.'

Most readers will immediately recognize here the symbol of the ouroboros, the serpent that forms a circle by taking its tail in its mouth. It's a hard one to avoid these days since it's the logo for the TV show Millennium and also for the high-tech Lucent Technologies company (though the red circle is stylized and often taken to be a Taoist/Buddhist circle). Ouroboros represents a number of things consistent with the serpent: regeneration, rebirth, cyclical nature, wholeness, wisdom, enlightenment. Its circular configuration reinforces qualities already generally associated with the positive interpretations of the serpent that are nearly universal among traditional cultures.

My mother was always an interpreter of dreams; though she only did it informally, her friends would often ask her advice about particularly troubling details in theirs. For my birth dream, my mother's reading was odd even to my teenage self. She focused on the palace wall, and said that the fact that the serpent encircled it meant that my future occupation would be related to the government - diplomacy, perhaps. She said the dream was auspicious because to see a snake in a dream is good luck.

I knew, without asking, that in the folklore of Korean dream interpretation, to see a bad thing is often a good thing. For example, to have your house burn down in a dream is one of the most auspicious signs you can receive. People will buy lottery tickets after a dream like that (or, more likely, be conned into making a bad

Ik wist, zonder het te vragen, dat in de Koreaanse traditie van de interpretatie van dromen, een slecht voorteken vaak een goede zaak is. Als bijvoorbeeld je huis afbrandt in een droom, is dat een van de duidelijkste tekenen die je kunt krijgen. Mensen kopen vaak loten na zo'n droom (of laten zich verleiden tot een slechte investering). De best mogelijke droom is een draak te zien – een 'drakendroom'. Wat ik niet wist als een tiener, was dat draken en grote slangen nauw verbonden zijn in de Koreaanse en ander Oost-Aziatische culturen. Volgens een bepaald volksgeloof verdragen deugdzame slangen duizenden jaren van eenzaamheid, om, wanneer ze eindelijk waardig bevonden worden, te veranderen in draken die over een regenboog opstijgen ten hemel. In zowel de Chinese als Koreaanse iconen (vaak in decoratieve motieven in tempels en paleizen), vindt men vaak de draak opgekruld in een cirkel, met haar staart in de bek. Vaak houdt ze dan ook nog een cirkelvormig juweel vast, dat onsterfelijkheid en verlichting symboliseert.

Een van mijn ooms werd geconfronteerd met de tegenstrijdige manier waarop slangen werden voorgesteld in de Koreaanse cultuur. Toen ik hem vroeg waarom in drogisterijen slangen in flessen werden tentoongesteld naast flessen met ginsengwortels (in zowel traditionele als westerse drogisterijen), antwoordde hij, dat soms dingen die giftig waren toch gebruikt konden worden als krachtig medicijn. Voor mij was dat ongeveer gelijk aan de logica van droomverklaring, maar mijn oom ging verder met te vertellen dat ginseng - waarvan iedereen wist dat het een van de krachtigste medicijnen was – juist vies smaakte. Hij zei, dat alle medicijnen vies smaakten en voor giftig zouden zijn versleten, als niet geleerde kruidendokters hun geneeskrachtige werking zouden kennen. Zelfs westerse medicijnen – aspirine bijvoorbeeld – smaken verschrikkelijk.

investment). The greatest possible dream is to see a dragon - to have a 'dragon dream'. What I did not know as a teenager was that dragons and large serpents are closely associated in Korean and other East Asian cultures.

According to one folk belief, serpents who are virtuous endure thousands of years of privation, and when they are finally deemed worthy, they are transformed into dragons that ascend into heaven on a rainbow. In fact, in both Chinese and Korean iconography (often in decorative motifs in palaces and temples), one finds the symbol of the dragon curled into a circle, taking its tail in its mouth. It usually clutches a circular jewel, which represents immortality and enlightenment.

One of my uncles had to confront the contradictory way in which snakes were presented in Korean popular culture. When I asked him why there were bottled snakes displayed in the drugstores alongside the bottled ginseng roots (in both traditional and western-style pharmacies in those days), he explained that sometimes things that were poisonous could be used as a powerful medicine. This was quite similar, in my mind, to the logic of dream interpretation, but my uncle's logic was to talk about how ginseng – which everyone knew to be the most potent of medicines – tasted especially bad. He pointed out that all medicines tasted foul and would probably be mistaken for poison if their effects were not known by the learned herb doctors; even western medicine – aspirin, for example - was foul-tasting.

I am still haunted by images of those pale snakes preserved in alcohol-filled medical jars. Pharmacies vied for the largest selection and the largest specimens of both snakes and ginseng root; the displays were truly grotesque and disquieting, and the magnified and distorted images of the serpents and roots

Die beelden van die bleke slangen in met alcohol gevulde glazen potten achtervolgen me nog steeds. Drogisterijen beconcurreren elkaar met de grootste collectie en de grootste exemplaren van zowel slangen als ginsengwortels. Die tentoonstellingen waren werkelijk grotesk en verontrustend, en de uitvergroete en vervormde beelden van die slangen en wortels in de verkleurde alcoholoplossing, moet wel een oeroude mix van angst en ontzag hebben opgeroepen die meer kracht aan de medicijnen verleende.

Na een dergelijke tentoonstelling in Koreaanse drogisterijen te hebben aanschouwd, verbaasde me de vreemde tegenstelling in het westerse symbool van de caduceus – twee slangen gekronkeld langs een gevleugelde staf – eigenlijk niet in het minst.

2.

De twee tegenstrijdige betekenissen van de slang in de Westerse cultuur – iets wat ik het fenomeen van de tweeledige slang noem – zijn niet erg verschillend van wat ik ervoer als een kind in Korea. Die tegenstrijdigheden zijn misschien niet zo openlijk dat je ze dagelijks tegenkomt, maar ze zijn er wel. En diep geworteld, waarbij ze doen denken aan de tradities van de oude Goden waarop de Joods-Christelijke cultuur zich heeft opgebouwd. Wat me vooral interesseerde, was te ontdekken dat de zoektocht naar de bron van het slangen-symbool, ongeacht of je nu in het Oosten of het Westen begint, steeds leidt tot in beginsel dezelfde bronnen.

Het is vrij eenvoudig om het eerste symbool van de slang in de westerse cultuur te benoemen. In het Boek van Genesis, dat de Joodse en Christelijke religies delen als een eerste tekst, is de slang verantwoordelijk voor de verleiding van Adam en Eva en hun verbanning uit het paradijs. De Heer staat Adam en Eva

behind the discolored alcohol suspension must have evoked some primal mixture of fear and awe to add potency to the medicines drawn from them. After seeing such exhibits at the Korean drug stores, the odd contradiction in the western symbol of the caduceus – the two serpents coiled around the winged staff – which I saw emblazoned on all the accoutrements of the U.S. Army Medical Corps did not strike me as the least bit unusual.

2.

In western culture the diametrically opposed meanings of the snake - what I call the phenomenon of 'the binary serpent' - is not all that different from what I experienced as a child in Korea. The contradictions are perhaps not quite as overt in the way they play out in the surface of everyday life, but they are there – and deeply rooted, suggestive of the ancient God-less traditions upon which the Judeo-Christian culture built itself. What's especially interesting for me is to discover that tracing the source of the serpent symbol, regardless of whether one begins in the east or west, leads to essentially the same sources. It is easy to get to the primary image of the serpent in western culture. In the Book of Genesis, which the Judaic and Christian religions share as a primary text, the serpent is responsible for the temptation of Eve and Adam and their expulsion from the Garden of Eden. The Lord permits Adam and Eve to eat from any tree in the Garden, but he is explicit in his prohibition: 'But of the tree of the knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it: for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.' The serpent, in tempting Eve actually reveals to her – albeit indirectly – that God has deceived her; he says, *'Ye shall not surely die: For God doth know that in the day ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be as gods, knowing good and evil.'*

toe te eten van elke boom in het paradijs maar hij is heel duidelijk in zijn verbod: *Gij zult niet eten van de boom van goed en kwaad, want de dag dat gij daarvan eet, zult ge zeker sterven.* De slang overtuigt Eva ervan, dat God haar in werkelijkheid bedriegt. Zij zegt: *Gij zult niet sterven: God weet dat de dag dat gij van die boom zult eten, uw ogen open zullen gaan en gij als goden zult worden.*

Zoals we allemaal weten, eet Eva van de vruchten en overtuigt ook Adam. Ze sterven beiden niet onmiddellijk. God ontdekt al snel dat ze hun belofte verbroken hebben, maar het is de slang die Hij als eerste straft. Hij zegt: *Omdat gij dit gedaan hebt, zijt gij vervloekt... op uw buik zult gij gaan en stof zult gij eten elke dag van uw leven. En ik zal vijandelijkheid plaatsen tussen u en de vrouw en tussen haar zaad en uw zaad.* Daarom dus de voortdurende vijandigheid tussen slangen en mensen, iets waarvan biologen zeggen dat die te verklaren is uit de instinctieve angst die mensen hebben voor reptielen en die dateert uit de tijd dat onze voorouders nog om voedsel streeden met slangen op de Afrikaanse savannen. Als een erfenis uit onze biologische nalatenschap en Gods vloek over de slangen, hebben we nog steeds woorden als 'addergebloed'.

Maar wie was de slang nou precies? Uit *Genesis* wordt de identiteit niet duidelijk. Zelfs het geslacht van de slang blijft een mysterie. We nemen aan dat ze mannelijk was, maar op een groot aantal schilderijen van de verleiding van Adam en Eva, staat de slang afgebeeld met borsten – nog zo'n verwijzing naar de achterliggende goden- en godinnencultuur. Uit de Bijbel is te begrijpen, dat de slang in werkelijkheid Satan is, een naam die in het Hebreeuws 'opponent' betekent. Echter, door een probleem met vertaling, wordt hij ook abusievelijk geassocieerd met Lucifer, een van

As we all know, Eve eats the fruit and also convinces Adam to eat it, and they do not immediately die. God soon discovers their transgression, but it is the serpent he punishes first. He says, *'Because thou hast done this, thou art cursed . . . upon thy belly shalt thou go, and dust shalt thou eat all the days of thy life: And I will put enmity between thee and the woman, and between thy seed and her seed.'* Thus the continued enmity between snakes and humans, what biologists suggest is a reference to the instinctive fear humans have of reptiles from back in the days when our hominid ancestors were competing with snakes on the African savannah. As a legacy of our biological heritage and God's curse on the serpent, we still have figures of speech like 'snake,' 'snake in the grass,' 'pit viper,' and 'snake eyes' – all negatively charged labels linked with danger, deceit, and death.

But who, exactly, was the serpent? *Genesis* doesn't reveal the serpent's identity. (In fact, even the serpent's gender is an odd mystery: we assume it to be male, but in a large number of paintings that depict the temptation of Adam and Eve, the serpent coiled around the tree has breasts – another indication of the underlying Goddess culture.) From common understanding of Biblical texts, we can gather that the serpent is Satan, a name which means 'adversary' in Hebrew; but through a problem in translation, he is also erroneously associated with one of God's Archangels, none other than Lucifer (variously 'Son of Morning,' 'Morning Star,' and 'Bearer of Light'), who is the highest of the high among the angelic hosts. 'Lucifer' was originally meant to be the Latinized rendition of 'Helal, son of Shahar,' a reference to a Babylonian king, but the name became associated with Satan, and his story (which is the central narrative of John Milton's *Paradise Lost*) is the one that has survived in the popular imagination. Lucifer is the Archangel who tried

Gods aartsengelen. Lucifer (ook wel 'Zoon van de Morgen', 'Morgenster' of 'Dragger van het Licht' genoemd) was de hoogste onder de engelen. 'Lucifer' was eigenlijk de Latijnse vertaling van 'Helal, zoon van Shahaar', een verwijzing naar een Babylonische koning. De naam echter werd geassocieerd met Satan wiens verhaal (de centrale vertelling in John Milton's *Paradise Lost*) uiteindelijk heeft overleefd in de verbeelding van de mensen. Lucifer is de aartsengel die zich de plaats van God wilde toe-eigenen en als straf daarvoor in de hel werd gegooid. De vertaalfout en de daaruit volgende associaties tussen de Duivel, Lucifer Satan en de slang uit het paradijs, laten iets heel significant en interessants zien over symbolen en cultuur.

In de tijd, door een logica die de bedoelingen van een enkel persoon of zelfs die van een serie personen overstijgt, kunnen samenlevingen symbolen met een zekere betekenis veranderen in wat wordt genoemd 'samenvatende symbolen'. Beelden die lagen en lagen van opeengestapelde betekenissen representeren. Betekenissen die soms zelfs tegenstrijdig zijn. De binaire slang is daar een klassiek voorbeeld van. Stel dat in het Genesis-verhaal, de slang (ook bekend als Satan, Prins der Leugens) Eva de waarheid vertelt over de vruchten van de verboden boom: hij ontmaskert daarmee Gods leugen (wat je een leugen om bestwil zou kunnen noemen). Wat belangrijker is, is dat Adam en Eva, door te eten van de verboden vruchten, hebben geleerd te oordelen over zowel God als de slang. God voelt zich bedreigd nu de vruchten de menselijke ogen hebben geopend en hen als goden hebben gemaakt. Uit angst dat ze ook zullen eten van de boom des levens en onsterfelijk zullen worden, gooit God ze uit het paradijs en plaatst er een vlamvend zwaard om ze eruit weg te houden.

to usurp God's place in heaven and was cast down into hell as punishment. We can make much of this translation error, but this mistake and its resulting associations between the Devil, Lucifer, Satan, and the serpent of Eden reveal something far more significant and interesting about symbols and culture.

Over time, by a logic greater than the intention of any single person or even the combined intentions of a series of people, societies cause meaningful symbols to become what are called 'summarizing symbols,' images that economically represent layers and layers of collected meaning – sometimes even meanings that are contradictory. The binary serpent is a classic example of this phenomenon. Consider that in the Genesis story, the serpent (also known as Satan, Prince of Lies) actually tells Eve the truth about the fruit; he exposes God's lie (what we might call a 'white lie'). What's more important, in eating the fruit of the knowledge of good and evil, Eve and Adam have learned to judge both God and the serpent. God feels quite threatened, now that the fruit has opened the humans' eyes and made them like gods; out of fear that they will also eat from the tree of life and become immortal, He casts them out of Eden and posts the flaming sword to keep them away.

3.

It is beyond the scope of this column to argue or even summarize all the particulars of this scenario – there are volumes and volumes of Biblical lore that review these very issues from a startlingly vast range of viewpoints. What I want to show is something much simpler: That even without discussing the specifics, we can see that the serpent is closely associated with giving humans access to the knowledge of good and evil, a god-like quality consistent with the idea of illumination or enlightenment. At the

3.

Het gaat hier te ver om alle kanten van dit scenario te bespreken of zelfs maar samen te vatten. Er zijn heel veel boeken vol Bijbelse wijsheid die deze zaken bespreken, vaak vanuit verrassende standpunten. Wat ik wil laten zien is veel simpeler. Zelfs zonder in te gaan op de details, kunnen we zien dat de slang heel nauw geassocieerd is met de toegang van de mens tot de kennis van goed en kwaad, een goddelijke eigenschap met het idee van verlichting. Tegelijk is het duidelijk, dat de verlichting van de mens hem toegang kan geven tot onsterfelijkheid. De slang wordt geassocieerd met de toegang tot het eeuwig leven. Al deze beelden kloppen met de positieve beeldvorming van de slang in goddelijke mythen van vóór de Bijbel. De tekst in *Genesis* is misschien één van de beste voorbeelden hoe een cultuur de betekenis van oude symbolen tracht te veranderen. Wat ik probeer duidelijk te maken, is dat dat bijna onmogelijk is. De originele betekenis van symbolen (in dit geval de slang) zal vrijwel altijd doorschijnen door de toekomstige bedekking, zeker wanneer de nieuwe verandering tegengestelde waarden probeert op te leggen aan die symbolen.

Een nauwkeurige blik op de etymologie van sommige woordassociaties maken deze binaire kwaliteit van de slang duidelijker (of misschien complexer). Het woord slang (*serpent*) heeft dezelfde wortels als een andere bijbelse term, *seraph*, die verwijst naar de hoogste van Gods engelen. "Seraph" kan worden vertaald als "vurige slang". De onderliggende betekenis van het woord duivel (*devil*) is hetzelfde als die voor "deva" in Hindoeïstische tempels: beide betekenen "heilig" ("divine"). Satan kan helemaal worden teruggevonden in de tijd van de negentiende Egyptische dynastie Set, die de slang als symbool had. Volgens sommige bronnen is de naam "Satan", de

same time, it is clear that the humans' enlightenment might cause them to gain immortality, thereby associating the serpent with the idea of gaining access to eternal life. All of these associations are consistent with the positive qualities of the serpent in pre-Biblical Goddess lore. The text of *Genesis* may be one of the best examples of a culture trying to change the meanings of symbols appropriated from earlier cultures; what my speculation shows is how this is almost impossible to do. The original meaning of symbols (in this case the serpent) will almost always slip through future overlays, particularly when the revisions attempt to place opposite values on those symbols.

A closer look at the etymologies of some of the word associations makes this binary quality clearer (and even more complex). The word 'serpent' actually has the same root as another Biblical term, *seraph*, which refers to the highest of God's angels. 'Seraph' can be translated as 'fiery serpent.' The underlying meaning of the word 'devil' is the same as that for *deva*, an angel in the Hindu pantheon, both terms meaning 'divine.' Satan can be traced back to the 19th Dynasty Egyptian Set, whose symbol is the serpent. According to some sources the name 'Satan' is the Hebrew adaptation of the Egyptian Set-En or Set-An. The en and an seem to refer back to even earlier sources, the Sumerian Annunaki ('Those Who Came from Heaven to Earth') and Enki, who is often represented as half serpent and half man (in Sumerian lore he is the adversary of his brother, Enlil, who some scholars argue may be the origin of the Hebrew Jehovah).

Early Christian Gnostics, like the practitioners of Kundalini Yoga (which focuses on releasing the 'serpent fire' to gain illumination), associated the serpent with the human spinal column and the medulla. (Contemporary biologists refer to this

Hebreeuwse vertaling van het Egyptische Set-en of Set-an. "En" en "an" lijken terug te verwijzen naar nóg oudere bronnen, het Sumerische Annunaki ("Zij die van de hemel afdaalden naar de Aarde") en Enki, die vaak wordt voorgesteld als half slang, half man (in Sumerische verhalen is hij de tegenpool van zijn broer Enlil, die volgens sommige geleerden de oorsprong is van het Hebreeuwse Jehovah).

De eerste christelijke theosofen, zoals de beoefenaars van Kundalini Yoga (die zich concentreren op het vrij maken van "het slangenvuur"

structure, which is the basis of the limbic system, as 'the reptile brain' upon which the higher mammalian brain is built like an overlay.) The Gnostics also associated the serpent with Christ: Among the most interesting Gnostic symbols is the crucified serpent who bears the face of Christ. As late as the 16th century, one could find German coins which showed a crucified Christ on one side and a crucified serpent on the other.

The logic of this connection would take a book to explore fully, but there is a Biblical reference that immediately helps clarify it. In the Gospel

De verleiding van Eva; kerkportaal kerk in Nesle, Picardie, Frankrijk (foto: Marcel van der Voort)

Temptation of Eve; church entrance Nesle, Picardy, France (photo: Marcel van der Voort)

om verlichting te bereiken), associeerden de slang met de menselijke wervelkolom en de medula (hedendaagse biologen refereren aan deze structuur die de basis vormt van het limbische systeem, als "de reptielenhersenen" waar bovenop het hogere zoogdierbrein is gebouwd. De theosofen associeerden de slang ook met Christus; een van de interessantste theosofische symbolen is die van de gekruisigde slang met het gezicht van Christus. Tot in de 16e eeuw bestonden er Duitse munten, waarop aan de ene kant een gekruisigde Christus stond afgebeeld en op de andere kant een gekruisigde slang.

De logica van deze verbinding uitwerken, zou een heel boek vergen, maar er bestaat een Bijbelse verwijzing die helpt het hier en nu te verklaren. In het Evangelie van Johannes vinden we de zin: *En zoals Moses de slang optilde in de wildernis, zo moet ook de Zoon van de mens opgetild worden.* Dit verwijst naar het feit, dat Moses, tijdens de uittocht uit Egypte een slang optilde met een koperen stok om zijn mensen te helen en te beschermen tegen slangenbeten. De logica van de theosofische slang-Christus wordt nog duidelijker, als je bedenkt dat een slang die vervelt niet alleen figuurlijk herboren wordt, maar tevens het leven schenkt aan zijn nieuwe zelf. Dit betekent, dat die nieuwe slang ontstaan is uit een onbevleete ontvangenis en tegelijk zijn eigen ouder en kind is. Christus is, zoals we weten, geboren uit een maagd en is tegelijk Vader en Zoon. Na de kruisiging herrijst Hij weer. Zoals de Ouroboros, is Christus ook de Alpha en de Omega, het begin en het einde (natuurlijk, de moeder van Christus is Maria, als figuur prachtig in overeenstemming met de Grote Godin).

of John, we find the line: *'And as Moses lifted up the serpent in the wilderness, even so must the Son of man be lifted up.'* This refers to the fact that, during the Exodus, Moses raised a serpent on a copper pole to heal his people and cure snake bites. The logic of the Gnostic serpent-Christ also makes sense if you consider that a snake, in shedding its skin, is not only figuratively reborn, it also gives birth to its new self. This means that the new snake is the product of a virgin birth, and it is simultaneously its own parent and child. Christ, as we know, is born of a virgin and he is simultaneously Father and Son; after the crucifixion, he is also resurrected. Like the ouroboros, Christ is also the Alpha and the Omega – the beginning and the end. (Of course, Christ's mother is Mary, a figure resonant with the Great Goddess.)

To be continued.

Wordt vervolgd.